

Barn- och utbildningskontoret
Britt-Marie Zeylon
Tel. 0372-78 94 28
britt-marie.zeylon@ljungby.se

2009/0100.017

Handlingsplan för kultur i skolan

Skapande skola

Bakgrund

I Ljungby kommuns skolor och förskolor pågår omfattande kulturarbete. Med medel från Kulturrådet kan ett långsiktigt samarbete med kulturförvaltningen och externa professionella kulturutövare etableras och fördjupas i kommunens tre F-9 skolor. I en av F-9 skolorna finns en särskoleklass, ytterligare 10 elever finns i åk 7-10 i en F-6 skola. Musikskola finns i kommunen. Den är placerad under kultur- och fritidsnämnden.

- Aktiviteter som är tänkta under läsåret 2009-10 är
- Kultur och hantverksdagar åk 7-9
- Filmdag med författarbesök
- Gemensam konsert för alla elever i 7-9 skolorna
- Berättarverkstad fortlöpande under läsåret, åk 8
- Skrivarverkstad, åk 7
- Poetry slam, åk 7 får utveckla sitt skrivande tillsammans med författare varje vecka hela läsåret
- Tema tolerans åk 7-9
- Musikteater
- Aktiviteterna förbereds noga innan de genomförs och följs upp och utvärderas efter.

FN:s konvention om barns rättigheter.

Allt arbete i Ljungby kommuns skolor ska utgå från FN:S konvention om barns rättigheter.

Artikel 29

1. Konventionsstaterna är överens om att barnets utbildning skall syfta till att

---

POSTADRESS

341 83 Ljungby

BESÖKSADRESS

Olofsgatan 9

TELEFON

0372-78 90 00 vx

ORG NR

212000-0670

PLUSGIRO

302 50-5

E-POST

barn.och.utbildningsnamnden@ljungby.se

TELEFAX

0372-78 94 39

WEBBPLATS

www.ljungby.se

BANKGIRO

156-0879

(a) utveckla barnets fulla möjligheter i fråga om personlighet, anlag och fysisk och psykisk förmåga; (b) utveckla respekt för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna samt för de principer som uppställts i Förenta nationernas stadga; (c) utveckla respekt för barnets föräldrar, för barnets egen kulturella identitet, eget språk och egna värden, för vistelselandets och för ursprungslandets nationella värden och för kulturer som skiljer sig från barnets egen; (d) förbereda barnet för ett ansvarsfullt liv i ett fritt samhälle i en anda av förståelse, fred, tolerans, jämlikhet mellan könen och vänskap mellan alla folk, etniska, nationella och religiösa grupper och personer som tillhör urbefolkningar; (e) utveckla respekt för naturmiljön.

Artikel 31

1. Konventionsstaterna erkänner barnets rätt till vila och fritid, till lek och rekreation anpassad till barnets ålder samt rätt att fritt delta i det kulturella och konstnärliga livet.
2. Konventionsstaterna skall respektera och främja barnets rätt att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet och skall uppmuntra tillhandahållandet av lämpliga och lika möjligheter för kulturell och konstnärlig verksamhet samt för rekreations- och fritidsverksamhet.

Ur läroplan, Lpo 94 hämtar vi uppdraget för vår verksamhet:

Skolan ska främja elevernas harmoniska utveckling. Detta skall åstadkommas genom en varierad och balanserad sammansättning av innehåll och arbetsformer. Gemensamma erfarenheter och den sociala och kulturella värld som skolan utgör skapar utrymme och förutsättningar för ett lärande och utveckling där olika kunskapsformer är delar av en helhet... I skolarbetet skall de intellektuella såväl som de praktiska, sinnliga som estetiska aspekterna uppmärksammas...

Mål att uppnå i grundskolan

Skolan ansvarar för att varje elev efter genomgången grundskola...

Har utvecklat sin förmåga till kreativt skapande och fått ett ökat intresse för att ta del av samhällets kulturutbud,

Har en förtrogenhet med centrala delar av vårt svenska och nordiska, inklusive det samiska, samt västerländska kulturarv,

Kan utveckla och använda kunskaper och erfarenheter i så många olika uttrycksformer som möjligt som språk, bild, musik, drama och dans,

Har utvecklat förståelse för andra kulturer.

Ur Ljungby kommuns skolplan 2008 - 2010 formuleras det lokala politiska uppdraget:

Friskvård, hälsa och god livsstil för att vårt arbete... Målsättningen är att barn och ungdomar ska utveckla en positiv självbild och tilltro till sin egen förmåga...

Syfte

Syftet med Skapande skola i Ljungby är att medverka till att kulturella och konstnärliga uttryck långsiktigt integreras i årskurs 7 – 9 i grundskolan (enligt skolans kulturuppdrag).

Medverka till att öka den professionella kulturverksamheten för och med elever i årskurs 7 - 9, så att tillgången till kulturens alla uttrycksformer och till eget skapande ökar.

Mål och förväntade effekter

Målet är att genomföra kultursatsningar i samarbete mellan skola och det lokala kulturlivet.

Vi förväntar oss att en sådan satsning kan upprepas varje år med olika inriktningar eller teman.

Insatser som görs för att stärka kulturens roll i lärandet

Som exempel på kulturarbete som genomförts har en skola (F-9) i ett antal år genomfört ett Toleranstema i årskurs 9. Genom hela skoltiden löper arbetet med den gemensamma värdegrunden och skolans kulturarbete får namnet Toleranstema, eget skapande alternativt kulturmöte i årskurs 9. Eget skapande har som syfte att eleven genom praktisk framställning ska kunna föra fram ett budskap utifrån ordet tolerans. Eleven får möjlighet att tänka igenom vad det står för i dagens samhälle och att skapande är en process som innebär att gå från tanke, skiss till färdigt arbete.

Kulturmöte har som syfte att eleven genom teoretisk och praktisk framställning sätter sig in i och skapar sig en förståelse för ett annat lands, en annan kultur eller annan tids konstvärld.

Nästa exempel är att kulturdagar genomförts för elever i åk F-9 varje läsår. Syftet är att stimulera läsintresse, fokusera på skolbibliotekens möjligheter och att utveckla det kreativa skrivandet. Arbetet skolan har gjort är mycket omfattande. Utvärderingarna med elever, lärare och arbetslag ger ett resultat som innebär att de som arbetar med kulturdagarna tycker att det är mycket givande och ser gärna att liknande kulturdagar upprepas.

Exempel från en F-9 skola som har årliga kulturevenemang som jultema, vårutställning av elevarbeten, musikteaterresa och Världsbokens dag. Dessa teman är väl inarbetade i skolans arbete. Men med medel från statens kulturråd kan arbetet fördjupas. Konsthantverkare, musiker och författare som aktivt följer undervisningen och gemensamt med elever skapar innebär stora möjligheter för eleverna att utvecklas.

Hur kan vi långsiktigt stärka kulturens roll i lärandet

Viktigt är att ge förutsättningar för att stärka kulturen i lärandet. Lärare med intresse för kultur och samarbete inom skolan, mellan kommunens skolor och kultur- och fritidsnämnden är en viktig resurs. Inom skolornas ordinarie budget ryms i dagsläget dessvärre inte så omfattande resurser att kulturarbetare kan anlitas för att arbeta gemensamt med lärare och elever under längre perioder. Det är ett arbete som behöver tid för att växa fram. Eleverna behöver få insikt om vikten av kulturens roll i sin utveckling och utbildning. Då kommer efterfrågan att i större utsträckning än i dag att styra samarbetet med konstutövare.

Kulturförvaltningens arbete

Kultur- och fritidsförvaltningen arrangerar offentliga kulturprogram vilka ska komplettera andra lokala arrangörers kulturutbud. Utbudet innehåller kultur av professionella kulturutövare men skall även uppmuntra till eget skapande och egen kulturverksamhet. Barn och ungdomar prioriteras särskilt.

Kulturnatten är ett av de större kulturarrangemangen i Ljungby kommun till vilket alla som på något vis utövar kultur i någon form inbjuds att delta. Under kulturnatten ges företrädesvis yngre en möjlighet att visa upp egna kulturyttringar i en professionell inramning för publik. Kultursekreteraren samordnar programmet, ordnar lokaler och teknisk utrustning samt utformar och bekostar marknadsföringen.

Hur skulle vi kunna förbättra vår samverkan?

En arbetsgrupp med företrädare från kommunens högstadieskolor och kommunens kultursekreterare har bildats. Varje högstadieskola har en egen kulturgrupp. Det är nu arbetsgruppens uppgift att förankra detta arbete i kulturgruppen och göra eleverna delaktiga i Skapande skola.

Elevernas delaktighet

Arbetet har börjat genom samtal med lärare och elever för att väcka intresse. Skolorna arrangerar "Kulturdagar" för att låta eleverna möta kulturarbetare inom många olika

områden. Det är viktigt att eleverna är delaktiga i vad skolan och den offentliga kulturen satsar. Detta sker genom klassråd, elevråd och enkät eller gruppdiskussion direkt efter avslutad aktivitet.

Ett kulturarbete startar som sedan kan fortgå i våra högstudier, till exempel med författarbesök. Gärna vid upprepade tillfällen och utifrån ett tema. Att läsa, skriva och framföra texter i samarbetet med kommunbiblioteket och professionella författare.

Skolorna samverkar med lokala kulturutövare som Ljungbergsmuseet och Sagomuseet. Museerna kan erbjuda skolorna tillgång till skaparverkstad, dramaverkstad och berättarverkstad. En av kommunens skolor har svårare att komma till museerna då avståndet kräver buss.

För att visa varandra och andra tänker vi oss att kontinuerligt visa resultaten från respektive skola offentligt i samband med Kulturnatten i november varje år. Alster visas även på respektive skola och på kommunbiblioteket.

Vi kan i samarbete med författare, konstnärer, dansare, föreläsare med flera, fördjupa och förbättra det pågående kulturarbetet i skolan. Satsningen innebär ett fördjupat samarbete med den offentliga kulturen och lägger förhoppningsvis grunden för elevernas fortsatta intresse för kultur.

Strategi och metoder

Arbetsgruppen med representanterna från skolorna är väl förankrade i respektive skola och kan föra en dialog med de elever som kommer att omfattas av Skapande skola. Elevernas åsikter är av stor vikt för att skapa delaktighet och lust för uppgiften.

Arbetet sker med barn- och genusperspektiv. Verksamheterna ska vara lika stimulerande för flickor som pojkar. Elever från olika kulturer ska vara delaktiga i Skapande skola. För elever med funktionsnedsättning har vi särskilt ansvar att ordna delaktighet och tillgänglighet.

Kultursekreteraren har ett bra kontaktnät med professionella kulturarbetare. Utvecklingsledaren håller samman arbetsgruppen. Samlar information, skriver och reviderar handlingsplan och ansvarar för uppföljningar och utvärdering, enligt uppdrag av barn- och utbildningsförvaltningens ledningsgrupp.

Ansvarig handikappsamordnare och rektorer med ansvar för mångkulturella skolor är arbetsgruppens experter i frågor som rör delaktighet och tillgänglighet i kulturlivet.

Arbetsgruppen träffas kontinuerligt efter fastställd tidsplan.

Omfattning

Handlingsplanen täcker de tre åren, från 2008 – 2010. Förhoppningen är att den här typen av samarbete även fortsättningsvis kommer att genomföras.

Insatserna kommer att nå samtliga elever i årskurserna 7, 8 och 9 inom den kommunala skolan (inga friskolor finns i Ljungby). I åk 7 finns 322 elever, i åk 8 finns 356 elever och i åk 9 finns 380 elever och i åk 10 finns 5 elever.

Avsikten är att söka medel hos Kulturrådet varje år.

Redovisning och rapportering

Varje höst genomförs en uppföljning av arbetet och ekonomin. På senhösten 2010 planeras en utvärdering av hela periodens Skapande skola.

Planerade aktiviteter läsåret 2009/2010

Åk 7-9	kultur och hantverksdagar	oktober
Åk 7-9	konsert, samtliga elever i kommunen	maj
	Filmdag	
Åk 8	Praktisk-estetisk tid, berättarpedagog	40 veckor
Åk 7	Projektid med författare	40 veckor
Åk 9	Poetry slam, inspiration till eget skrivande	

Åk 7	Att skriva, nyhetstext, diktfabrik, skrivarverkstad Berättande, drama och rollspel	läsåret
Åk 8	Musik, teater, dans och sång Musikal, offentlig föreställning	läsåret föreställning
Åk 9	Fornkultur, kulturhistoria, trä och metall Mode, design, grafisk design, porslinsmålning	läsåret
---		
Åk 7-9	Jultema med nya uttryck	3 dagar
Åk 9	Vårutställning av större bildarbete	varje vår
Åk 9	Musikteaterresa, från opera till musikal	varje år
Åk 7 – 9	Världsbokens dag t ex författarbesök, Litteraturläsning, Speakers corner och Eget skrivande	i samband med Världsbokdagen
Åk 7	Konsthantverk	uppstart
Åk 8	Berättande	kontinuerligt
Åk 8 -9	Drama med pedagog	10 tillfällen

Arbetsgrupp

Johanna Rasch, bildlärare Astradskolan johanna.rasch@skola.ljungby.se
Madelen Johansson, bildlärare Astradskolan madelene2.johansson@skola.ljungby.se
Susanne Köhler, bildlärare Åbyskolan susanne.köhler@skola.ljungby.se
Gunilla Carlsson, lärare Kungshögsskolan gunilla.carlsson@skola.ljungby.se
Karin Hermansson, kultursekreterare karin.hermansson@ljungby.se
Britt-Marie Zeylon, utvecklingsledare britt-marie.zeylon@ljungby.se

Kontaktpersoner

Birgitta Bergsten, handikappsamordnare birgitta.bergsten@ljungby.se
Gunnel Henriksson, rektor Astradskolan gunnel.henriksson@ljungby.se
Ann-Christin Peterson Rosén rektor Kungshögsskolan ann-christin.peterson-rosen@ljungby.se